

OLIMPIJSKA IDEJA

Zrinko Čustonja, prof.

TRI VELIKA MITA:

- prvi i jedini došao na ideju obnove olimpijskih igara
- učinio je to iz želje za obnovom antičkig OI, radi širenja sporta i zajedništva među narodima
- gotovo sam i jedini zaslužan za provedbu te sjajne ideje

William Penny Brookes i «The Wenlock Olympian Games»

- englesko selo **Much Wenlock** u okrugu Shropshire, oko 260 km sjeverno-zapadno od Londona, na granici s Walesom

- Seoski liječnik
- čovjek široke erudicije i poduzetnog duha
- «The Wenlock Olympian Games» od 1850. do 1895. godine

The Wenlock Olympian Games

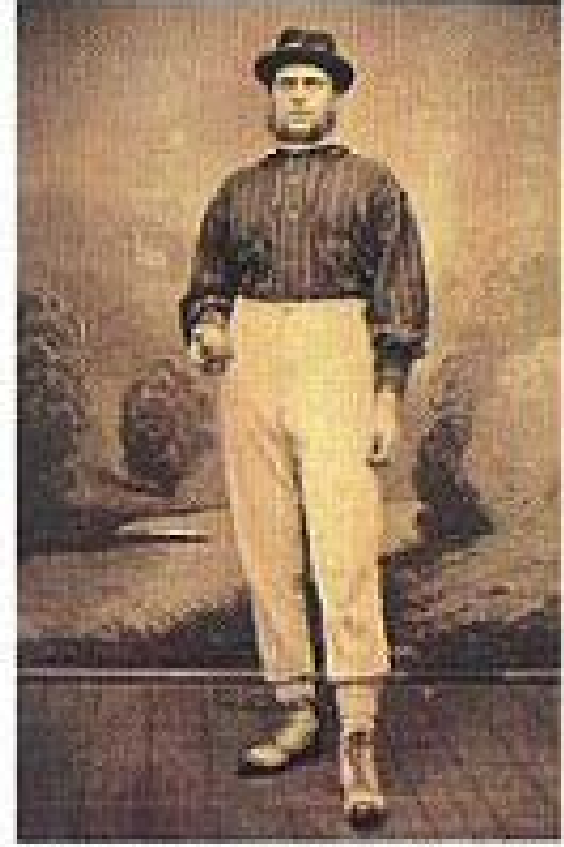
- Na programu su se nalazile **antičke discipline** poput skoka u dalj, nekoliko trkačkih disciplina i pentatlona, ali i **tradicionalni engleski sportovi** poput kriketa, streličarstva, bacanja kugle, nogometa, skoka u vis, biciklizma, penjanja po užetu i sl.

H. W. Brooke of the German Gymnasium, London, winner of the 1869 pentathlon. He received an olive crown and medal.

T. Sabin of Coventry, winner of the three-mile bicycle race in 1877 and 1878.

William Roberts of Wenlock, winner of the 150 yards foot hurdle race over ten flights in 1871. He holds his prize - a silver inkstand.

24-27. lipanj 2010.

OLIMPIJSKA IDEJA

8/35

- 1866. godine W. P. Brooks osniva **Nacionalni olimpijski savez** (National Olympian Association) koji je iste godine organizirao i **Prve nacionalne Olimpijske igre u Londonu** koje je pratilo oko 10 tisuća gledatelja
- nekoliko puta je pokušao **inicirati organizaciju međunarodnih sportskih susreta pod nazivom olimpijske igre** na kojima bi sudjelovala «mladosti cijeloga svijeta»

WENLOCK.
THE OLYMPIAN CLASS.

A meeting of the inhabitants of the town and neighbourhood of Wenlock was held at the Reading Room, on Wednesday last, at three p.m. to receive a communication from Sir Thomas Wyse, Her Majesty's Plenipotentiary at the Court of Athens, relative to the revival of Olympic Games in Greece, and the contest for the Wenlock Prize; also to consider the best mode of celebrating the Wenlock Olympic Games in August next, on which occasion Colonel Edwardes has consented to deliver an address to the Olympic Class.

Mr. PARSONS, of Arlscot, president of the class, presided.

The CHAIRMAN said that sometime ago he was asked by several gentlemen of the town and neighbourhood to become president, but he had refused on the ground that many more competent than himself could be found to discharge the duties. Being urged, however, he had given a reluctant consent, although he could not but feel that he was not the right man in the right place. He trusted that as Lady Forester and most of the noblemen and gentlemen residing in and around Wenlock had lent their countenance to it, and as there was a good working committee, their next sports would be a complete success. He need not say that he should be happy to do all in his power to render them so (cheers).

Mr. W. P. BROOKES paid a graceful compliment to Lady Forester, who has offered to present a silver cup for competition at tilting at the next games, and to Colonel Herbert Edwardes, C.B. who has kindly consented to join the luncheon and deliver an address. He then read portions of a correspondence between himself and Sir Thomas Wyse, H.M. Plenipotentiary at the Court of Greece, with reference to a prize of £10 which the Wenlock Committee had forwarded to be competed for at Athens. From these letters we extract the following:—

Athens, February 2nd, 1860.

Dear Sir,—I have the satisfaction to transmit to you the ac-

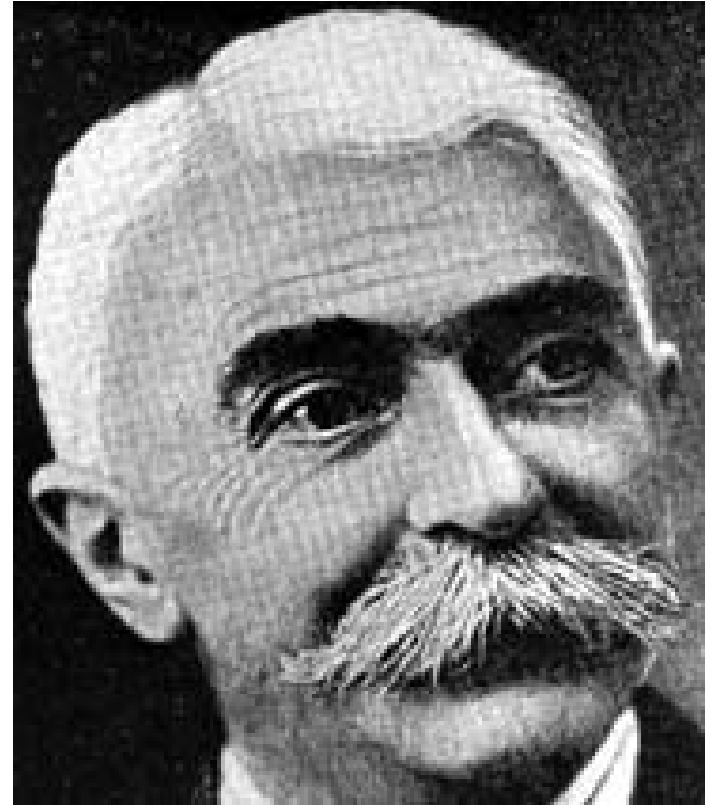
Pierre de Coubertin i William Penny Brookes

- 1890. je Coubertin posjetio Much Wenlock kojom prilikom je W. P. Brooks u njegovu čast organizirao i specijalne Wenlock olimpijske igre
- Coubertin je napisao opširne izvještaje u francuskim novinama o svom posjetu Much Wenlocku i tamošnjem entuzijazmu za organizacijom međunarodnih sportskih susreta pod nazivom olimpijske igre

- Coubertin kaže kako ipak
«**NEMA POTREBE OŽIVLJAVATI
USPOMENU NA ANTIČKU GRČU**»

- Coubertin u svojim kasnijim radovima tek usput spominje W. P. Brooksa i Wenlock Olympian Games, a u Olimpijskim memoarima koji su nastali 1931. godine **potpuno prešućuje W. P. Brooksa i njegove ideje pripisujući sebi sve zasluge za stvaranjem ideje o oživljavanju antičkih olimpijskih igara i organizacijom velikih međunarodnih sportskih svečanosti**

24-27. lipanj 2010.

OLIMPIJSKA IDEJA

14/35

TRI VELIKA MITA:

- prvi i jedini došao na ideju obnove olimpijskih igara
- učinio je to iz želje za obnovom antičkig OI, radi širenja sporta i zajedništva među narodima
- gotovo sam i jedini zaslužan za provedbu te sjajne ideje

- «Ali, gospodo, **periodična organizacija velikog međunarodnog natjecanja**, ma koliko ona teška i komplicirana bila, **ne predstavlja**, u našim očima, **dovoljno**. Držimo da u razdobljima između Olimpijskih igara ima **dovoljno prostora za događanja znanstvene i intelektualne prirode**. Nakon što okupimo mlade ljude ne bi li se međusobno natjecali u snazi i spretnosti i uživali u blagodatima zajedništva i druženja, držimo prikladnim također **okupiti i ljude s IDEJAMA...»**
(Pierre de Coubertin, 1897.)

IDEOLOGIJA OLIMPIJSKOG POKRETA

- Pod ideologijom olimpijskog pokreta smatramo **ideje, razmišljanja i stavove koji objedinjuju i objašnjavaju važnost i ulogu olimpijskog pokreta za svaku individuu i društvo u cjelini**
- **Olimpijske igre**, prema Pierreu de Coubertinu, **jesu tek sredstvo za ostvarivanje viših ciljeva**

- **«U to vrijeme nisam imao bolju ideju nego organizirati Olimpijski kongres. Nije postojao drugi učinkovitiji ili bolji put kako utjecati na Međunarodni olimpijski odbor da uvidi svoj značaj i dokaže se svijetu...»**
 - barun Pierre de Coubertin, neposredno nakon završetka prvih Olimpijskih igara u Ateni 15. travnja 1896. godine

OLIMPIJSKI KONGRES – VARNA 1971.

	GRAD	GODINA ODRŽAVANJA
1.	Pariz	1894
2.	Le Havre	1897
3.	Brussels	1905
4.	Pariz	1906
5.	Lausanne	1913
6.	Pariz	1914
7.	Lausanne	1921
8.	Prag	1925
9.	Berlin	1930
10.	Varna	1973
11.	Baden-Baden	1981
12.	Pariz	1994

- kao glavnu temu diskusije Olimpijskog kongresa u Le Havreu Coubertin određuje **«moralni utjecaj sporta na mladež»**, kongres naziva **«Olimpijski kongres za proučavanje odnosa higijene, pedagogije, povijesti, itd... i tjelesnog vježbanja»**, a kao glavni cilj kongresa proklamira ideju o potrebi **«obnove jedinstva tijela, volje i uma»**

Henry Didon

- **BRŽE, VIŠE, JAČE** – CITIUS, ALTIUS, FORTIUS
- Brže u živosti duha, više u moralnom pogledu i snažnije u životu uopće

- Gotovo jedinu opće društvenu korist sporta, a time i svrhu olimpijskog pokreta Coubertin je vidio u odgojnim potencijalima olimpijske ideje i olimpijskih igara. Je li pogrešno zaključiti da se već tada, a danas je to naročito izraženo, odgoju mladih u sportu i kroz sport pristupa površno i da je vrlo malo ljudi u stanju shvatiti i prihvatiti takav koncept sport – **ne sport kao postizanje sportskih rezultata izabrane elite sposobnih, već sport koji postiže rezultate u uzvišenim odgojnim i životnim idealima velikog broja mladih ljudi**

- Iako su mnogi ugledni članovi Međunarodnog olimpijskog odbora izražavali svoje **neslaganje s nedostatkom povezanosti rasprave na kongresu i svakodnevnog djelovanja Međunarodnog olimpijskog odbora**, Coubertin je bio uvjerenja da upravo takvim raspravama Međunarodni olimpijski odbor jača i da mu one daju snagu

- tema slijedećeg olimpijskog kongresa koji se održao 1905 godine u Brussellu bila je:
- **«Olimpijski kongres o pitanjima sporta i tjelesnog odgoja»**
- trebao je utvrditi učinke organizirane tjelovježbe u osnovnim školama, srednjim školama, sveučilištima, u ruralnim i urbanim centrima, u vojsci, u međunarodnim odnosima i na žene

- Čak 210 sudionika, od sveučilišnih nastavnika i znanstvenika, preko sportskih dužnosnika i novinara do nastavnika tjelesnog odgoja iz 21 zemlje svijeta **garantirali su uspjeh kongresa** prije svega po pitanju međusobnog razumijevanja i usklađivanja stavova i iskustava na globalnoj razini
- Coubertin je bio zadovoljan jer je uspio osigurati **širenje ideje o potrebi redovitog tjelesnog vježbanja u svim društvenim slojevima**

- Već slijedeće godine Coubertin otvara novo područje olimpizma organizirajući kongres u Parizu na temu «**Umjetnost, književnost i sport**» želeći sport približiti ne samo znanosti već i umjetnosti i književnosti

- Oko **šezdeset umjetnika predlaže** Međunarodnom olimpijskom odboru **uvođenje natjecanja na Olimpijskim igrama u arhitekturi, kiparstvu, glazbi, slikarstvu i književnosti inspiriranim sportom**
- Prijedlog je usvojen i već na petim Olimpijskim igrama 1912. godine u Stockholmu organizira se **olimpijsko natjecanje u umjetnosti**

- Olimpijski kongres u Lausanne 1913. godine na temu «**Psihologija i fiziologija sporta**» bio je posljednji olimpijski kongres organiziran u skladu s Coubetinovom idejom

- Kao što smo već istaknuli za Coubetina su olimpijski kongresi trebali biti **instrumenti** pomoću kojih bi se njegovale i **određivale duhovne vrijednosti i intelektualni dosezi olimpijske ideje**, izbjegavajući rasprave o organizacijskim i tehničkim problemima olimpijskog pokreta.
- Unutar Međunarodnog olimpijskog odbora naprosto su **prevladale neke druge struje** i od Olimpijskog kongresa u Parizu 1914. godine **počinju prevladavati organizacijska i tehnička pitanja**

- Coubertin još jednom **pokušava** olimpijskim kongresima **vratiti ulogu i smisao koju im je on namijenio** kada 1925. godine na Olimpijskom kongresu u Pragu inzistira na **odvajanju** «**tehničkog**» i «**obrazovnog**» dijela kongresu.
- Na istom kongresu **Coubertin se povlači iz olimpijskog pokreta** i vođenje Međunarodnog olimpijskog odbora prepušta drugima

Možemo li tvrditi da je Međunarodni olimpijski odbor **zaboravivši na IDEJE OLIMPIZMA** onako kako ih je zacrtao Pierre de Coubertin **izgubio svoju duhovnu i intelektualnu dimenziju?**

TEMELJNA NAČELA OLIMPIZMA

1. *Olimpizam je životna filozofija kojom se slave i sjedinjuju u uravnoteženu cjelinu kvalitete tijela, volje i uma. Spajajući sport s kulturom i obrazovanjem, olimpizam teži stvaranju takvog načina života koji se temelji na radosti koja proizlazi iz napora, obrazovnoj vrijednosti dobrog primjera i poštivanju univerzalnih temeljnih etičkih načela.*
2. *Cilj olimpizma je stavljanje sporta u službu skladnog razvoja čovjeka radi stvaranja mirnog društva koje nastoji očuvati ljudsko dostojanstvo.*
3. *Olimpijski pokret je zajedničko, organizirano, univerzalno i trajno djelovanje pod vrhovnom vlašću MOO-a, svih pojedinaca i entiteta inspiriranih vrijednostima olimpizma. On pokriva pet kontinenata. Svoj vrhunac doseže okupljanjem sportaša svijeta na najvećem sportskom festivalu, olimpijskim igrama. Njegov simbol je pet isprepletenih krugova.*

TEMELJNA NAČELA OLIMPIZMA

- 4. **Bavljenje sportom je ljudsko pravo.** Svakom pojedincu mora biti omogućeno bavljenje sportom, bez diskriminacije bilo koje vrste i u olimpijskom duhu, što zahtijeva obostrano razumijevanje, prijateljstvo, solidarnost i fair play. Organizaciju i upravljanje sportom moraju kontrolirati neovisne priznate sportske organizacije.*
- 5. Diskriminacija u bilo kojem obliku s obzirom na zemlju ili osobu na osnovi rase, vjere, politike, spola ili drukčije nespojiva je s pripadnošću olimpijskom pokretu.*
- 6. Pripadanje olimpijskom pokretu podrazumijeva poštivanje Olimpijske povelje i priznanje MOO-a.*

Možda bi to i bila preteška konstatacija, ali sigurno je da su danas sport i **lov na sportski rezultat koji jedini donosi profit** debelo zasjenili odgojnu, moralnu, pedagošku, umjetničku, pa čak i **intelektualnu stranu modernog olimpizma**

- Pokušajmo odgovoriti na pitanje **koliko se često o vrijednostima navedenima u prvom temeljnom načelu olimpizma govori, i još važnije, kako se ono provodi u praksi?**